

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Dato: 16. december 2013
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Moya-Louise Lindsay-
Poulsen
Sagsnr.: 2013-706-0023
Dok.: 976761

UDKAST

Forslag

til

lov om ændring af lov om fonde og visse foreninger

(Forhøjelse af beløbsgrænsen for små fonde, uddeling af gaver, indsigt i fonde og foreningers årsregnskaber m.v.)

§ 1

I lov om fonde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012, som ændret ved § 3 i lov nr. 634 af 12. juni 2013 og § 3 i lov nr. 639 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I overskriften til *kapitel 1* indsættes efter ”Lovens anvendelsesområde”: ”m.v.”.

2. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

”Stk. 2. Ved en fond forstås i denne lov en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, og hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

Stk. 3. Væsentlige gavegivere og bidragsydere m.v. sidestilles i alle henseender med fondens stifter.”

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 4-7.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

3. I § 1, stk. 2, nr. 5, der bliver stk. 4, nr. 5, ændres ”§ 1, stk. 4 og 5” til: ”§ 3, nr. 2 og 3”.

4. I § 1, stk. 3, der bliver stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

”En fond kan dog ikke undtages fra loven, hvis stifter af fonden samtidig er tilsynsmyndighed.”

5. § 1, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., affattes således:

”Fonde med aktiver på under 1 mio. kr. er ikke omfattet af loven.”

6. I § 1, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres ”stk. 2, nr. 1-3, 6 eller 7, eller stk. 4, eller som er undtaget fra loven i medfør af stk. 3” til: ”stk. 4, nr. 1-3, 6 eller 7, eller stk. 6, eller som er undtaget fra loven i medfør af stk. 5.”

7. I § 6, stk. 1, nr. 1, indsættes efter ”fondens navn”: ”og eventuelle binavne”.

8. § 6, stk. 2, 3. pkt., udgår.

9. I § 8, stk. 1, 1. pkt., ændres ”for over 250.000 kr.” til: ”på mindst 1 mio. kr.”.

10. I § 8, stk. 2, ændres ”250.000 kr. eller derunder” til: ”under 1 mio. kr.”.

11. I § 9 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 2, kan en fonds bestyrelse uddele de aktiver, som senere tilfalder fonden som gave, hvis gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold, og det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.”

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

12. I § 9, stk. 3, som bliver stk. 4, ændres ”stk. 2” til: ”stk. 3”.

13. I § 9, stk. 4, som bliver stk. 5, ændres ”stk. 1 og 3” til: ”stk. 1 og 4”.

14. I § 11, stk. 2, 1. pkt., udgår: ”samt til told- og skatteforvaltningen”.

15. § 11, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

”Meddelelse om ændringer af bestyrelsens sammensætning skal indsendes til fondsmyndigheden senest fire uger efter ændringens vedtagelse.”

16. I § 13, stk. 4, udgår ”klart”.

17. I § 31, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter ”gælder”: ”for de nævnte persons mindreårige børn og”.

18. I § 43, stk. 2, nr. 1, ændres ”§ 9, stk. 1 og 2” til: ”§ 9, stk. 1 og 3”.

19. I § 43, stk. 2, nr. 2, udgår ”eller § 41”.

20. I § 45, stk. 1, nr. 4, ophæves.

Nr. 5 og 6 bliver herefter nr. 4 og 5.

21. § 46 affattes således:

”§ 46. Enhver har ret til hos fondsmyndigheden at få kopi af en fonds årsregnskaber. §§ 30 og 34 i lov om offentlighed i forvaltningen finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. En fond har pligt til hurtigst muligt og inden for to uger at indsende kopi af årsregnskaber til fondsmyndigheden på dennes anmodning til brug for behandling af en anmodning efter stk. 1.”

22. § 48, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

”Vedtægtsændringer skal indsendes senest fire uger efter ændringens vedtagelse.”

23. I § 48 a indsættes efter ”§ 48, stk. 2,” og ”§ 49, stk. 2,”: ”1. pkt.,”.

24. § 49, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

”Meddelelse om senere ændringer af ledelsens sammensætning skal indsendes senest fire uger efter ændringens vedtagelse.”

25. § 56, stk. 1, ophæves og i stedet indsættes:

”§ 56. Enhver har ret til hos told- og skatteforvaltningen at få kopi af en forenings årsregnskaber. §§ 30 og 34 i lov om offentlighed i forvaltningen finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. En forening har pligt til hurtigst muligt og inden for to uger at indsende kopi af årsregnskaber til told- og skatteforvaltningen på dennes anmodning til brug for behandling af en anmodning efter stk. 1.”

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2014.

Stk. 2. For fonde, der er stiftet før lovens ikrafttrædelse, indebærer fondslovens § 1, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, ikke krav om ændringer i forhold til sammensætningen af fondens bestyrelse.

§ 3

For fonde, der som følge af denne lovs § 1, nr. 5, ved lovens ikrafttrædelse undtages fra fondsloven og dermed overgår fra skattepligt efter fondsbeskatningsloven til skattepligt efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, finder reglerne om ophørsbeskatning i selskabsskattelovens § 5, stk. 4, jf. fondsbeskatningslovens § 2, stk. 1, ikke anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Baggrund

3. Lovforslagets udformning

3.1. Anbefalingerne fra Erhvervsfundsudvalget

3.1.1. Definition af en fond

3.1.2. Fonde undergivet statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn

3.1.3. Vedtægten

3.1.4. Udtræden af bestyrelsen og afsættelse af bestyrelsesmedlemmer

3.1.5. Væsentlige gavegivere mv.

3.2. Forhøjelsen af beløbsgrænsen

3.3. Mulighed for uddeling af gaver

3.4. Indsigt i årsregnskaber mv. og indsendelse af oplysninger

3.5. Øvrig ændring

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Miljømæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har for det første til formål – i lyset af det forslag til lov om erhvervsdrivende fonde, som erhvervs- og vækstministeren agter at fremsætte i denne folketingssamling – at foretage ændringer i fondsloven med henblik på at opretholde paralleliteten i den samlede fondslovgivning, hvor dette fortsat skønnes hensigtsmæssigt.

Lovforslaget indeholder bl.a. nye regler, der skærper kravene til fondsledelsens uafhængighed og justerer kriterierne for udtræden af bestyrelsen og afsættelse af bestyrelsesmedlemmer. Herudover indeholder lovforslaget en række ændringer, hvorved der sker en kodificering af gældende praksis.

Lovforslaget har for det andet til formål at forhøje beløbsgrænsen for, hvornår fonde er undtaget fra loven. Det foreslås således, at fonde med aktiver på under 1 mio. kr. (modsat i dag hvor grænsen er 250.000 kr.) undtages fra lovens tilsynsregler.

Endvidere indeholder lovforslaget nye regler om fondes mulighed for at uddele beløb, som er tilfaldet fonden som gave.

Herudover har lovforslaget til formål at ændre reglerne for indsigt i fondes årsregnskaber, således at anmodninger herom skal behandles af Civilstyrelsen (som fondsmyndighed) og ikke SKAT.

2. Baggrund

2.1. Erhvervs- og vækstministeren nedsatte i marts 2012 et udvalg, der fik til opgave at overveje en modernisering af den gældende erhvervsfondslovgivning. Baggrunden herfor var bl.a. et ønske om at se på, hvilken betydning selskabsreformen fra 2009 havde i forhold til reglerne for erhvervsdrivende fonde. Samtidig skulle udvalget også se på, om den nuværende lovgivning gav tilstrækkelige fremtidssikrede rammer for, at fondsmodellen er attraktiv og fortsat kan bidrage til vækst og erhvervsudvikling. Der var ligeledes et ønske om at se på, hvordan reglerne om gennemsigtighed, uafhængighed, ledelse og samfundsansvar kunne styrkes yderligere.

Udvalget afleverede i december 2012 sin rapport om fremtidens regulering af erhvervsdrivende fonde med et udkast til ændring af lov om erhvervsdrivende fonde.

På baggrund af Erhvervsfundsudvalgets rapport og lovudkast agter erhvervs- og vækstministeren i denne folketingssamling at fremsætte forslag til lov om erhvervsdrivende fonde (herefter erhvervsfundsloven).

Erhvervsfundsloven og lov om fonde og visse foreninger (herefter fondsloven) har gennem årene været nært forbundne, idet fondsområdet forud for de to loves ikrafttræden i 1985 i det væsentlige var reguleret af almindelige fondsretlige og arveretlige grundsætninger. Begge love bygger endvidere på Justitsministeriets betænkning nr. 970/1982 om fonde.

Regeringen finder det fortsat hensigtsmæssigt, at der i forhold til de grundlæggende regler om fonde sikres parallelitet mellem de to regelsæt. Det vil være med til at sikre fortsat klarhed og brugervenlighed for dem, som i det daglige gør brug af fondslovgivningen. Ved en sådan parallelitet kan misforståelser og uklarheder i retsanvendelsen endvidere i videst muligt omfang undgås.

På en række områder gør der sig en række særegne hensyn gældende for de erhvervsdrivende fonde i forhold til de ikke-erhvervsdrivende fonde. Særligt for så vidt angår hensynet til konsolidering og videreudbygning af erhvervsdriften vil der være en række forhold, som ikke har samme relevans for de ikke-erhvervsdrivende fonde. Det vurderes derfor ikke relevant eller hensigtsmæssigt uden videre at gennemføre ændringer af fondsloven svarende til alle Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger vedrørende erhvervsfundsloven.

Med lovforslaget foreslås det på den baggrund at gennemføre de ændringer af gældende lovgivning vedrørende ikke-erhvervsdrivende fonde, som er relevante i lyset af Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger og erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag.

Der henvises i øvrigt nærmere til pkt. 3.1 nedenfor.

2.2. Med lovforslaget foreslås herudover forskellige ændringer af den gældende fondslov med henblik på at sikre en mere tidssvarende lovgivning på området, herunder ved at gøre op med visse uhensigtsmæssigheder omkring reglerne om anvendelse af midler modtaget ved gave.

Det foreslås nærmere at forhøje beløbsgrænsen for, hvornår en fond er omfattet af fondslovens tilsynsregler til (mindst) 1 mio. kr. Efter de gældende regler er en fond undtaget, hvis aktiverne ikke overstiger 250.000 kr.

Det foreslås endvidere, at en fonds bestyrelse under visse betingelser får mulighed for at uddele midler, som er tilfaldet fonden i form af gave. Forslaget skal ses i lyset af, at der i de seneste år har der været en stigende tendens til, at et antal fonde stiftes med den hensigt (og forventning om), at fonden årligt modtager et større antal gaver, og at det er disse gaver, som fonden herefter skal uddele til sit formål. Følger der imidlertid ikke en egentlig hensigtserklæring med vil den gældende bestemmelse i fondslovens § 9, stk. 1, nr. 2, føre til, at gavebeløbet tillægges fondens bundne kapital og dermed ikke umiddelbart kan anvendes til uddeling.

Herudover foreslås nogle mere tekniske ændringer af reglerne om aktindsigt i årsregnskaber, der skal ses i lyset af ændringer i skattelovgivningen siden 1991. Skattemyndighederne ligger således som udgangspunkt ikke længere inde med fondes årsregnskaber. Det foreslås derfor, at det er fremover bør være Civilstyrelsen – frem for SKAT – der behandler ansøgninger om indsigt i fondes årsregnskaber mv.

Endelig foreslås en mindre justering af fondslovens sanktionsbestemmelse.

Der henvises i øvrigt nærmere til pkt. 3.2-3.5.

3. Lovforslagets udformning

3.1. anbefalinger fra Erhvervsfondsudvalget

3.1.1. Definition af en fond

3.1.1.1. Gældende ret

Fondsloven gælder for fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner (fonde), jf. fondslovens § 1, stk. 1. Fondsloven indeholder ikke en definition af begrebet en ”fond”, idet fastlæggelsen af dette begreb – der er udviklet gennem en mangeårig praksis – beror på en fortolkning af og videreførelse af almindelige fondsretlige grundsætninger.

Erhvervsfondslovens § 1, stk. 1, er formuleret i overensstemmelse med fondslovens § 1, stk. 1, og fondsbegrebet i erhvervsfondsloven afgrænses på samme måde som ved ikke-erhvervsdrivende fonde.

Fondslovene bygger i det væsentlige på fondsudvalgets betænkning nr. 970/1982 om fonde og de deri indeholdte lovudkast. I fondsudvalgets lov-

udkast var der heller ikke medtaget en bestemmelse, der indeholdt en definition af fondsbegrebet. Det fremgår af betænkningen s. 43, at fondsudvalget ikke fandt tilstrækkelig grundlag for i loven at optage en definition af fondsbegrebet, idet udvalget lagde vægt på, at begrebet var så indarbejdet, at der ikke var behov for en lovmæssig normering af alle de elementer, der indgår i definitionen.

Fondsudvalget anførte videre, at udtryk som fonde, legater, stiftelser og selvejende institutioner ikke i dansk ret har et bestemt retligt indhold, men at det fælles element for disse institutioner er, at ingen fysisk eller juridisk person uden for institutionen har ejendomsretten til institutionens formue.

Fondsudvalget opstillede herefter i betænkningen en række egenskaber, der karakteriserer en fond. Disse karakteristika blev opstillet på grundlag af en analyse af det fondsbegreb, som havde udviklet sig gennem praksis og sædvane, jf. betænkningens s. 43.

De grundlæggende betingelser, som skal være opfyldt for, at der foreligger en fond, kan herefter sammenfattes som følger:

- 1) En formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue.
Dette betyder, at fonde, som har til hensigt at etablere en selvåndlæggelse, ikke gyldigt kan stiftes. Er formålet f.eks. alene at udlåne midlerne til stifteren eller dennes ægtefælle, må eksistensen af den selvejende institution afvises.
- 2) Et eller flere bestemte formål.
- 3) Rådighedsbeføjelserne tilkommer en selvstændig ledelse.
- 4) Fonden kan som sådan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, dvs. at den er et selvstændigt retssubjekt.
- 5) Ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue, dvs. at ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan. Aktiverne falder ikke i arv og kan ikke ved opløsning af fonden udbetales til en ejerkreds, men skal normalt udbetales eller overføres til fondens formål eller til en anden fond med samme eller lignende formål.

Herudover anses det også som en forudsætning for en fondsdannelse, at fonden i udgangspunktet skal virke uden tidsbegrænsning eller i hvert fald over en længere årrække, jf. betænkningens s. 47-48.

Det fremgår af forarbejderne til fondsloven, at kravet om selvstændighed i forhold til stifter i almindelighed anses for at være opfyldt, hvis blot ét medlem af bestyrelsen har indtaget en uvildig og uafhængig stilling, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), Tillæg A, sp. 3105.

3.1.1.2. Lovforslagets udformning

3.1.1.2.1. For at have klarhed om retstilstanden finder Erhvervsfondsudvalget, at lov om erhvervsdrivende fonde bør indeholde en definition af begrebet ”en erhvervsdrivende fond”. Erhvervsfondsudvalget finder, at definitionen alene skal være en kodificering af gældende ret, og anfører i den forbindelse, at det ikke er hensigten at indføre væsentlige forskelle i forhold til fondsloven på dette område.

I definitionen af begrebet ”en erhvervsdrivende fond” indgår et krav om, at den erhvervsdrivende fond skal have en i forhold til stifter selvstændig ledelse. De gældende, uskrevne, fondsretlige grundsætninger, som regulerer området, indeholder krav om mindst ét uafhængigt medlem. Efter Erhvervsstyrelsens praksis skal dette imidlertid ses i lyset af erhvervsfondslovens bestemmelse om sammensætning af en fonds bestyrelse, hvor udgangspunktet er mindst tre bestyrelsesmedlemmer. Erhvervsfondsudvalget foreslår på denne baggrund – i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens praksis – at kravet om en af stifter selvstændig ledelse skal anses for opfyldt, når 1/3 af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af stifter.

Der henvises til s. 19-25, 35-36 og 391-396 i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag indeholder i § 1, stk. 2, en bestemmelse, der bygger på Erhvervsfondsudvalgets forslag til definition, idet det dog er præciseret, at en fond skal kunne eksistere i en længere årrække.

3.1.1.2.2. Justitsministeriet har overvejet, hvorvidt der også i fondsloven bør indsættes en definition af begrebet ”fond”.

Som nævnt ovenfor bygger fondsloven og erhvervsfondsloven på det samme fondsbegreb, der hviler på almindelige retsgrundsætninger, som er opbyggede gennem en meget lang årrække. Indsættelsen af en definition af begrebet ”en erhvervsdrivende fond” i erhvervsfondsloven vil i sagens natur derfor også have betydning i forhold til fondsloven.

En kodificering af uskrevne retsgrundsætninger, der er indarbejdet i fast myndighedspraksis, rummer efter Justitsministeriets opfattelse en vis risiko for, at myndighederne fratages den fornødne grad af fleksibilitet. Samtidig vil indførelsen af en definition af begrebet ”fond” imidlertid kunne bidrage til øget klarhed om indholdet af dette centrale begreb og dermed for retstilstanden.

Da fondsbegrebet er – og fortsat bør være – det samme for erhvervsdrivende fonde som for ikke-erhvervsdrivende fonde, og da der er tale om et helt grundlæggende og indarbejdet begreb, finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at bevare paralleliteten mellem de to love på dette punkt. Hermed sikres det, at der heller ikke fremadrettet opstår tvivl om, hvorvidt fondsbegrebet skal fortolkes ens efter de to love. Det er således efter Justitsministeriets opfattelse afgørende, at fondsbegrebet også fremadrettet fremstår og fortolkes som et entydigt begreb.

Med lovforslaget foreslås således indsat en definition af begrebet ”fond” i fondsloven svarende til definitionen i erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag.

Der er med den foreslåede definition i vidt omfang alene tale om en kodificering af de karakteristika, der er henvist til i fondsudvalgets betænkning nr. 970/1982 om fonde, jf. ovenfor. Dog medfører kravene til *antallet* af uafhængige bestyrelsesmedlemmer en vis skærpelse.

Det vil afhænge af en konkret vurdering, hvornår en bestyrelse anses for selvstændig i forhold til stifter. Det er i den forbindelse efter Justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv tilstrækkeligt, at der er ét medlem af fondens bestyrelse, der er uafhængigt af fondens stifter. Jo større bestyrelse, desto flere uafhængige bestyrelsesmedlemmer kan der således være grund til at stille krav om.

Herudover foreslås det, at overskriften til fondslovens kapitel 1 ændres, så det fremgår, at dette kapitel fremover også indeholder andet end lovens anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2 (overskriften til kapitel 1 og forslag til fondslovens § 1, stk. 2 og 3), og bemærkningerne hertil.

3.1.2. Fonde undergivet statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn

3.1.2.1. Gældende ret

Efter fondslovens § 1, stk. 3, kan fondsmyndigheden bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet et vist statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn, helt eller delvis skal være undtaget fra loven.

Erhvervsfondsloven indeholder en tilsvarende bestemmelse.

3.1.2.2. Lovforslagets udformning

3.1.2.2.1. Erhvervsfondsudvalget finder, at det i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens gældende praksis for de erhvervsdrivende fonde bør præciseres i erhvervsfondsloven, at en erhvervsdrivende fond omfattet af loven, som er stiftet af en anden offentlig myndighed, ikke kan undtages fra loven, hvis det er den pågældende offentlige myndighed, der har stiftet fonden, som skal føre tilsyn med fonden. Baggrunden for denne praksis er den fondsretlige grundsætning om, at stifter af en erhvervsdrivende fond ikke efter stiftelsen skal have råderet over og adgang til styring af de midler, der er indlagt i fonden. Derfor skal et tilsyn heller ikke overlades til den stiftende myndighed.

Der henvises i øvrigt til Erhvervsfondsudvalgets rapport s. 41 og 45-46.

Erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag indeholder i § 2, stk. 3, en bestemmelse, der svarer til Erhvervsfondsudvalgets lovudkast.

3.1.2.2.2. Justitsministeriet finder – i lighed med hvad Erhvervsfondsudvalget har anbefalet i forhold til erhvervsfondsloven – at fonde, der på anden måde end efter fondsloven er undergivet et offentligt tilsyn, bør omfattes af fondslovens bestemmelser, hvis fonden er stiftet af den samme offentlige myndighed, der ellers varetager opgaven som tilsynsmyndighed. Hermed undgås det, at der opstår situationer, hvor der ikke er en tilstrækkelig adskillelse mellem fonden og stifter. Reglen vil således indebære, at hvis en kommune f.eks. stifter en fond til fremme af erhvervs tiltag i kommunen, og kommunen selv fører tilsyn med fonden, så vil en sådan fond fortsat være omfattet af fondsloven (og dermed være underlagt Civilstyrelsens tilsyn).

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 (forslaget til fondslovens § 1, stk. 5, 2. pkt.), og bemærkningerne hertil.

3.1.3. Vedtægten

3.1.3.1. Gældende ret

Kravene til vedtægtens udformning fremgår af fondslovens § 6, stk. 1.

En vedtægt skal indeholde angivelse af fondens navn (nr. 1), hjemstedskommune (nr. 2), fondens formål (nr. 3), kapital (nr. 4), evt. særlige rettigheder eller fordele, der er tillagt stiftere eller andre (nr. 5), ledelse (nr. 6), regnskab (nr. 7) og anvendelse af overskud (nr. 8).

Erhvervsfondsloven indeholder en tilsvarende bestemmelse.

3.1.3.2. Lovforslagets udformning

3.1.3.2.1. Erhvervsfondsudvalget har foreslået en række ændringer til de oplysninger, der skal fremgå af erhvervsdrivende fondes vedtægter.

Erhvervsfondsudvalget har bl.a. foreslået, at kravet om angivelse af navn og eventuelle binavne skal samles i én bestemmelse, at væsentlige gavegivere skal angives i vedtægten, at fondens hjemstedskommune ikke længere skal angives, og at der indføres et udtrykkeligt krav om, at eventuelle særlige rettigheder og fordele til stiftere, væsentlige gavegivere og andre, skal angives i vedtægten.

Der henvises til s. 402-406 i Erhvervsfondsudvalgets rapport.

Erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag til lov om erhvervsdrivende fonde indeholder i § 27 en bestemmelse, der (stort set) svarer til Erhvervsfondsudvalgets lovudkast.

3.1.3.2.2. I modsætning til erhvervsfondsloven gælder der i dag efter fondsloven ikke et krav om, at vedtægten skal indeholde oplysninger om fondes binavne. Der findes imidlertid enkelte ikke-erhvervsdrivende fonde, der driver deres aktiviteter gennem anvendelse af binavne. Justitsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt, at der fremover også i fondsloven stilles krav om, at fondes eventuelle binavne også fremgår af vedtægten.

I forhold til oplysningen om fondens hjemsted anser Justitsministeriet det som en væsentlig oplysning, der bl.a. har stor betydning i forhold til anlæggelse af retssag. Det er derfor vigtigt, at oplysningen er let tilgængelig for kreditorer og aftaleparter. Justitsministeriet finder derfor, at vedtægterne stadig bør indeholde oplysninger herom.

I forhold til spørgsmålet om væsentlige gavegivere henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslag til fondslovens § 1, stk. 3), hvorefter væsentlige gavegivere og bidragsydere mv. i forhold til fonden i alle henseender sidestilles med fondens stifter.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 7 (forslaget til fondslovens § 6, stk. 1, nr. 1), og bemærkningerne hertil.

3.1.4. Udtræden af bestyrelsen og afsættelse af bestyrelsesmedlemmer

3.1.4.1. Gældende ret

Fondslovens § 13 opregner de tilfælde, hvor et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen. Et bestyrelsesmedlem skal således fratræde, hvis:

- den pågældende kommer under konkurs,
- den pågældende gør sig skyldig i en handling, som gør personen uværdig til fortsat at være medlem af bestyrelsen,
- den pågældende på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller
- den pågældende har vist sig klart uegnet.

Det er det pågældende bestyrelsesmedlem selv, der som udgangspunkt vurderer, om vedkommende har pligt til at udtræde.

Såfremt et bestyrelsesmedlem i de tilfælde, som er opregnet ovenfor, ikke af sig selv vælger at udtræde af bestyrelsen, kan fondsmyndigheden efter fondslovens § 14, 2. pkt., afsætte medlemmet.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (betænkning nr. 970/1982, s. 62), at reglen har karakter af en undtagelsesregel, der forudsættes kun at blive bragt i anvendelse, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, og en ændring af bestyrelsessammensætningen ikke kan opnås ad anden vej.

Erhvervsfundslovens og fondslovens krav til det enkelte bestyrelsesmedlem er de samme.

3.1.4.2. Lovforslagets udformning

3.1.4.2.1. Det er Erhvervsfundsudvalgets vurdering, at egnethedskriteriet for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsfundsloven bør ændres således, at bestyrelsesmedlemmer skal udtræde eller kan afsættes, når de har vist sig ”uegnet” (frem for – som i dag – ”klart uegnet”).

Erhvervsfundsudvalget henviser i den forbindelse til, at muligheden for at afsætte bestyrelsesmedlemmer sjældent anvendes i praksis. Særligt i forhold til fondsmyndighedens mulighed for at afsætte et bestyrelsesmedlem med henvisning til, at medlemmet er klart uegnet, er dette meget vanskeligt at påvise. Endvidere har det givet anledning til tvivl, hvad der ligger i distinktionen mellem ”uegnet” og ”klart uegnet”.

Erhvervsfundsudvalget understreger vigtigheden af, at bestyrelsesmedlemmerne påtager sig ansvaret for fonden. En fonds situation kan således blive forværret af bestyrelsesmedlemmer, som ikke i tilstrækkelig grad varetager fondens formål, opgaver og interesser.

Erhvervsfundsudvalget bemærker endvidere, at der ikke med forslaget er tale om en generel bedømmelse af den pågældende som uegnet til at varetage andre ledelsesposter. Når et bestyrelsesmedlem anses for uegnet til at være medlem af en konkret fondsbestyrelse, ligger der således ikke i øvrigt heri en almindelig vandelsbedømmelse af den pågældende person og dennes evne til i anden forbindelse at udøve andre erhverv eller aktiviteter.

Erhvervsfundsudvalget understreger, at kompetencen til at afsætte bestyrelsesmedlemmer – som er et vidtgående indgreb – fortsat kun bør bringes i anvendelse i situationer, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det pågældende bestyrelsesmedlem. Det er således med ændringen ikke hensigten, at den del af bestemmelsen, der vedrører afsætning af bestyrelsesmedlemmer, skal anvendes hyppigere end i dag. Ændringen forventes derimod at kunne få en betydning i forhold til bestyrelsesmedlemmets (i første omgang) egen vurdering af sin egnethed.

Der henvises til s. 222, 230 og 420-421 i Erhvervsfundsudvalgets rapport.

Erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag indeholder i § 44, stk. 4, en bestemmelse, der gennemfører Erhvervsfondsudvalgets forslag.

3.1.4.2.2. Reglerne vedrørende bestyrelsesmedlemmers egnethed er efter Justitsministeriets opfattelse helt grundlæggende i forhold til at sikre en forsvarlig drift af fondene og dermed sikre, at fondenes formål efterleves. Det være sig både, hvis der er tale om en erhvervsdrivende fonde, og hvis der er tale om en ikke-erhvervsdrivende fond. Justitsministeriet finder det derfor af stor væsentlighed, at fondslovenes krav til det enkelte bestyrelsesmedlem, herunder kriterierne for udtræden af bestyrelsen og afsættelse af bestyrelsesmedlemmer, fortsat er enslydende. På den baggrund foreslås det at ændre fondslovens § 13, stk. 4, således, at betegnelsen ”klart uegnet” ændres til ”uegnet”.

Justitsministeriet bemærker, at fondsmyndighedens kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem stadig bør have karakter af en undtagelsesregel, der kun forudsættes at blive bragt i anvendelse, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, og en ændring af bestyrelsessammensætningen ikke kan opnås ad anden vej. Den foreslåede ændring forventes på denne baggrund som det klare udgangspunkt ikke at give anledning til flere sager om fondsmyndighedens afsættelse af bestyrelsesmedlemmer. Ændringen vil imidlertid medvirke til at styrke opmærksomheden hos det enkelte bestyrelsesmedlem omkring varetagelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem og det ansvar, der følger med dette hverv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16 (forslag til fondslovens § 13, stk. 4), og bemærkningerne hertil.

3.1.5. Væsentlige gavegivere mv.

3.1.5.1. Gældende ret

Det fremgår af fondslovens § 31, stk. 1, at bestyrelsen ikke kan tillægge stiftere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden, andre ydelser end et vederlag, som ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang. Tilsvarende gælder for den, der er knyttet til en af de nævnte personer ved ægteskab eller fast samlivsforhold.

Erhvervsfondslovens § 43 er udformet på tilsvarende måde.

Ved Højesterets dom af 21. december 2005 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, s. 866) fastslog Højesteret, at fondslovens § 31, stk. 1, skal fortolkes således, at den også omfatter tildeling af andre ydelser end sædvanligt arbejdsvederlag til mindreårige, hjemmeboende børn af bestyrelsesmedlemmer.

Efter administrativ praksis sidestilles endvidere væsentlige gavegivere med stiftere for at undgå omgåelsestilfælde, og fondsmyndighederne tillader således heller ikke, at der foretages uddelinger mv. til disse.

3.1.5.2. Lovforslagets udformning

3.1.5.2.1. Med henblik på at undgå risiko for omgåelse har Erhvervsfundsudvalget foreslået, at det udtrykkeligt bør fremgå af erhvervsfondsloven, at væsentlige gavegivere sidestilles med stifterne.

Herudover har Erhvervsfundsudvalget foreslået, at væsentlige gavegivere medtages i opregningen i bestemmelsen i § 43 i erhvervsfondsloven.

Erhvervsfundsudvalget har endvidere foreslået, at det præciseres, at der ligeledes ikke kan foretages uddelinger til mindreårige børn af de personer, der opregnes i bestemmelsen, idet uddelinger til disse må sidestilles med uddelinger til de pågældende selv.

Der henvises til Erhvervsfundsudvalgets rapport s. 36, 263 og 443.

Erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag indeholder i § 87 en bestemmelse, der fastslår, at væsentlige gavegivere og bidragsydere mv. i alle henseender sidestilles med fondens stifter.

3.1.5.2.2. Sidestilles væsentlige gavegivere mv. ikke med stifter, vil der efter Justitsministeriets opfattelse kunne være risiko for omgåelse af stifterbegrebet, idet en fond vil kunne stiftes af en stråmand, mens kapitalen tilvejebringes af en anden juridisk eller fysisk person, der så efterfølgende ville kunne få kapitalen tilbageført. Justitsministeriet finder på den baggrund, at der bør indsættes en bestemmelse i fondsloven, der fastslår, at væsentlige gavegivere og bidragsydere mv. i alle henseender sidestilles med fondens stifter.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslaget til fondslovens § 1, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

Herudover finder Justitsministeriet i lighed med Erhvervsfondsudvalget, at en kodificering af praksis vedrørende tildeling af ydelser til bestyrelsesmedlemmers mindreårige børn vil bidrage til at skabe klarhed om retstilstanden. Den omtalte sag fra Højesteret vedrørte konkret hjemmeboende, mindreårige børn. Justitsministeriet finder i forlængelse heraf ikke, at der er grundlag for at skelne mellem hjemmeboende og udeboende, mindreårige børn. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 17 (forslaget til fondslovens § 31, stk. 1), og bemærkningerne hertil.

3.2. Forhøjelse af beløbsgrænsen

3.2.1. Gældende ret

3.2.1.1. Efter fondslovens § 1, stk. 4, er fonde, hvis aktiver ikke overstiger 250.000 kr., ikke omfattet af loven. En fond efter fondsloven skal således ved oprettelsen have aktiver for over 250.000 kr., jf. også fondslovens § 8, stk. 1.

Fondsmyndigheden kan i særlige tilfælde tillade oprettelsen af en fond med aktiver på 250.000 kr. eller derunder, jf. fondslovens § 8, stk. 2.

Baggrunden for, at fonde skal have en vis kapital for at være omfattet af loven, er et ønske om at undgå, at der oprettes fonde, der allerede fra stiftelsen er eller efter kort tid må forventes at blive ude af stand til at varetage deres formål på en rimelig måde. Mindstegrænsen er endvidere fastsat for at sikre, at fonde – der i princippet skal virke uden tidsbegrænsning – har et rimeligt kapitalgrundlag, som de kan virke med grundlag i. Efter den administrative praksis er det et krav, at fonden skal kunne virke i mindst 10 år.

Eksisterende fonde, der ikke opfylder kapitalkravet, f.eks. fonde, der er oprettet før den 1. januar 1992, eller fonde, som fondsmyndigheden har tilladt oprettet i medfør af fondslovens § 8, stk. 2, vil stadig være omfattet af reglerne i fondslovens § 6, stk. 1 (om krav til vedtægter), § 7 (om begrænsninger i adgangen til at stifte familiefond), § 8, stk. 1, 2. pkt. (om at aktiverne og egenkapitalen skal stå i rimeligt forhold til formålet), og kapitel 9 (om vedtægtsændringer), jf. den gældende fondslovs § 1, stk. 4, 2. pkt. Herudover er der en række af lovens bestemmelser, som er udtryk for

almindelige fondsretlige grundsætninger, og som derfor også vil gælde for disse fonde, f.eks. at der er en egentlig udelingspligt for fonden.

Er kapitalkravet i fondslovens § 8, stk. 1, fremadrettet ikke opfyldt ved stiftelsen, vil der derimod ikke være tale om en fond og dermed vil fondsloven eller de fondsretlige grundsætninger som sådan ikke finde anvendelse.

3.2.1.2. Beskatning af ikke-erhvervsdrivende fonde efter fondsbeskatningsloven afhænger af, om fonden er omfattet af fondsloven. Er fonden ikke omfattet af fondsloven og dermed heller ikke af fondsbeskatningsloven, vil fonden som udgangspunkt være omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6. Denne bestemmelse er en residualbestemmelse, der angår skattepligt for juridiske personer, der ikke er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-5 b, eller af fondsbeskatningsloven.

Efter fondsbeskatningsloven opgøres fondes skattepligtige indkomst som udgangspunkt efter skattelovgivningens almindelige regler, medmindre andet følger af fondsbeskatningsloven. I fondsbeskatningsloven er der fastsat en række særlige regler for beskatning af fonde. Til fondes skattepligtige indkomst medregnes indkomst ved erhvervsvirksomhed. Øvrig indkomst medregnes, i det omfang den overstiger et bundfradrag på 25.000 kr. Der kan foretages fradrag for uddelinger og foretages fradrag for hensættelser vedrørende almennyttige og almenvelgørende formål. Endelig kan der foretages et såkaldt konsolideringsfradrag på 25 pct. af de almenvelgørende eller almennyttige uddelinger til konsolidering af fondens formål.

Efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, er andre fonde (og foreninger mv.), der ikke er omfattet af fondsbeskatningsloven, skattepligtige efter denne bestemmelse, dog alene for så vidt angår indtægter ved erhvervmæssig virksomhed samt afståelse af aktiver, der har tilknytning til den erhvervmæssige virksomhed. Disse fonde mv. kan også foretage fradrag for udlodninger og henlæggelser til vedtægtsmæssige formål, der kan anses for almenvelgørende eller almennyttige.

Hvis en fond overgår fra beskatning efter fondsbeskatningsloven til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, sidestilles dette med ophør af virksomheden. Der skal derfor ske *ophørsbeskatning* på baggrund af fondens aktiver eller passiver opgjort til handelsværdien på det tidspunkt, hvor overgangen finder sted.

Ophørsbeskatningen indebærer, at der skal ske beskatning af den fortjeneste, der ville være blevet udløst ved et salg til handelsværdien af de aktiver og passiver, som fonden er i besiddelse af på tidspunktet for overgangen. Dette gælder, uanset om et sådan salg reelt finder sted. Dette medfører, at hvis fondens aktiver består af f.eks. aktieporteføljer på mindre end 10 pct. af aktiekapitalen i et børsnoteret selskab eller af fast ejendom, kan der være latent gevinst på disse aktiver, som skal ophørsbeskattes.

3.2.2. Lovforslagets udformning

3.2.2.1. En lang række mindre fonde har ingen – eller har *meget få* – midler til uddeling, når udgifterne til administration, herunder omkostninger til forvaltningsafdeling og/eller revisor, er afholdt. Disse fonde har, bl.a. grundet de seneste års renteudvikling, ofte vanskeligt ved at opnå et sådant afkast af formuen, der gør det muligt at støtte det eller de angivne formål i et omfang, der gør det rimeligt at lade dem være omfattet af loven og det dertilhørende tilsyn mv.

For at sikre, at fonde omfattet af fondsloven fra start har et passende kapitalgrundlag, som muliggør en reel opfyldelse af stiftelsesformålet, foreslår Justitsministeriet, at beløbsgrænsen hæves til mindst 1 mio. kr., således at fonde med aktiver under 1 mio. kr. ikke længere er omfattet af loven, og at fonde ved oprettelse skal have aktiver på mindst 1 mio. kr.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, 9 og 10 (forslaget til fondslovens § 1, stk. 6, og § 8, stk. 1 og 2), samt bemærkningerne hertil.

3.2.2.2. I forhold til de eksisterende fonde, der ikke har aktiver på 1 mio. kr. eller derover, betyder forhøjelsen af beløbsgrænsen, at disse fonde ikke længere vil være omfattet af fondsloven. Disse fonde vil dog stadig være fonde efter de almindelige fondsretlige regler, og bestemmelserne i fondslovens i § 6, stk. 1 (om krav til vedtægter), § 7 (om begrænsninger i adgangen til at stifte familiefonde), § 8, stk. 1, 2. pkt. (om at aktiverne og egenkapitalen skal stå i rimeligt forhold til formålet), og kapitel 9 (om vedtægtsændringer) vil stadig finde anvendelse, jf. fondslovens § 1, stk. 4, 2. pkt. (der med lovforslagets § 1, nr. 2, bliver til stk. 6, 2. pkt.).

Herudover er der en række af lovens bestemmelser, som er udtryk for almindelige fondsretlige grundsætninger, og som derfor fortsat vil gælde for disse fonde. Det betyder f.eks., at bestyrelsesmedlemmer ikke må være

umyndige eller under konkurs, og at der er en egentlig uddelingspligt for fonden.

3.2.2.3. For så vidt angår de skattemæssige konsekvenser indebærer den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen, at en række mindre ikke-erhvervsdrivende fonde ikke længere vil være omfattet af fondsbeskatningsloven, men derimod som udgangspunkt vil overgå til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, jf. ovenfor pkt. 3.2.1.2. Det vil således være tilfældet for fonde med aktiver på over 250.000 kr., men under 1 mio. kr.

Det foreslås imidlertid med lovforslaget, at de fonde, der på grund af forhøjelsen af beløbsgrænsen i det foreliggende lovforslag på ikrafttrædelsestidspunktet ikke længere omfattes af fondsloven og dermed overgår fra beskatning efter fondsbeskatningsloven til selskabsskatteloven § 1, stk. 1 nr. 6, undtagelsesvis fritages for ophørsbeskatning efter selskabsskattelovens § 5, stk. 4, jf. fondsbeskatningslovens § 2, stk. 1.

Regeringen har herved lagt vægt på, at forslaget, der skal ses som en administrativ forenkling, ikke samtidig i en overgangsperiode bør medføre, at fondene og skattemyndighederne bliver pålagt væsentlige administrative byrder i forbindelse med udarbejdelse af afsluttende skatteansættelse henholdsvis sagsbehandling heraf som følge af ophørsbeskatning. Dertil kommer, at der er tale om en overgang fra fonds- til selskabsbeskatning, som følger af den foreslåede lovændring, og som de enkelte fonde således ikke har indflydelse på. Endvidere er der lagt vægt på, at der er tale om mindre fonde uden aktiver af betydning.

De fonde, der som følge af lovforslaget overgår fra fondsbeskatning til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, vil desuden ikke længere være omfattet af indberetningspligten i skattekontrollovens § 7 B. Dette indebærer, at der ikke længere vil skulle foretages indberetninger efter den pågældende bestemmelse om størrelsen af foretagne udbetalinger.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 5, 9 og 10 (forslaget til fondslovens § 1, stk. 6, og § 8, stk. 1 og 2), og § 3 samt bemærkningerne hertil.

3.3. Uddeling af beløb som fondene har modtaget i gave

3.3.1. Gældende ret

Efter fondslovens § 9, stk. 1, må en fonds bestyrelse kun med fondsmyndighedens samtykke uddele 1) de aktiver, der forelå ved fondens stiftelse, eller hvad der træder i stedet herfor, 2) de aktiver, som senere tilfalder fonden som arv eller gave, eller hvad der træder i stedet herfor, medmindre arveladeren eller giveren har bestemt, at aktiverne skal anvendes til uddeling, og 3) de aktiver, der modsvarer overskud, som er henlagt til konsolidering af fondens formue.

Fondsudvalget overvejede i betænkning nr. 970/1982 om fonde, side 56, spørgsmålet om gaver og arv, hvor der ikke var truffet udtrykkelig bestemmelse om, at arven eller gaven skulle uddeles. Udvalget fandt, at selv om arvelader eller gavegiver ikke udtrykkeligt har bestemt, at arven eller gaven skal anvendes til uddeling, kan disse ydelser overføres til fondens uddelingskonto, hvis gaven eller arven efter fondens forhold udgør et ubetydeligt beløb.

Der ses imidlertid ikke at have udmøntet sig en praksis herfor.

3.3.2. Lovforslagets udformning

Det foreslås at indsætte en bestemmelse i fondsloven, hvorefter en fonds bestyrelse kan uddele de aktiver, som senere tilfalder fonden som gave – uden at gavegiveren udtrykkeligt har bestemt, at aktiverne skal anvendes til uddeling – hvis gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold, og det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.

For så vidt angår arv, der tilfalder fonde, har Justitsministeriet ikke fundet anledning til at fravige lovens udgangspunkt om, at sådanne beløb tilfalder fondens bundne kapital, medmindre arvelader har truffet udtrykkelig bestemmelse om andet. Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at testator i forbindelse med oprettelse af et testamente ofte vil søge professionel rådgivning om indholdet og retsvirkningerne af testamentet. Et testamente har således ikke karakter af en mere tilfældig og/eller daglig disposition, som tilfældet kan være for en gave, som vurderes at udgøre et ubetydeligt beløb i forhold til fondens forhold.

Det bemærkes i den forbindelse, at fonde er skattepligtige af gaver, som fonden modtager, og som skal anvendes til uddeling, mens gaver til fonde som udgangspunkt er skattefrie, hvis gaven sker til fondens grundkapital. Hvis der er tale om en familiefond, er gaven dog skattepligtig for fonden, uanset om gaven går til fondens grundkapital eller til uddelinger. Dette fremgår af fondsbeskatningslovens § 3, stk. 6 (som ikke foreslås ændret).

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 11 (forslaget til fondslovens § 9, stk. 2), og bemærkningerne hertil.

3.4. Indsigt i regnskaber mv. og indsendelse af oplysninger til myndighederne

3.4.1. Gældende ret

Det følger af fondslovens § 6, stk. 2, at fondens vedtægt senest tre måneder efter oprettelsen skal indsendes til fondsmyndigheden og SKAT. Vedtægtsændringer skal indsendes til SKAT sammen med selvangivelsen. Vedtægtsændringer kræver ifølge fondslovens § 32 fondsmyndighedens samtykke. Det er Civilstyrelsens praksis i forbindelse med tilladelse til vedtægtsændringer at anmode fonden om at indsende en ny underskrevet vedtægt eller et vedtægtstillæg til både Civilstyrelsen og SKAT. Civilstyrelsen og SKAT er således som udgangspunkt i besiddelse af fondes aktuelle vedtægter.

Med hensyn til oplysninger om bestyrelsens sammensætning følger det af fondslovens § 11, stk. 2, at en fortegnelse over medlemmerne af bestyrelsen senest tre måneder efter oprettelsen af en fond skal indsendes til fondsmyndigheden og SKAT. Oplysning om senere ændringer af bestyrelsens sammensætning skal indsendes til SKAT sammen med selvangivelsen. Civilstyrelsen modtager derimod ikke meddelelse om ændringer i bestyrelsens sammensætning og er derfor som udgangspunkt ikke i besiddelse af opdaterede oplysninger herom.

Baggrunden for den eksisterende ordning skal findes i den afbureaukratisering af fondsområdet, der fandt sted i 1991, hvor Fondsregistret blev nedlagt. For at offentligheden stadig kunne få adgang til oplysningerne, blev der indsat en bestemmelse i fondsloven om, at skattemyndigheden på begæring skal udlevere oplysninger om fondenes forhold.

Efter fondslovens § 46, stk. 1 (fonde), og § 56, stk. 1 (foreninger), har enhver således ret til hos SKAT at få kopi af en fonds og forenings vedtægter og årsregnskaber samt oplysning om, hvordan fondens og foreningens bestyrelse/ledelse er sammensat. Det fremgår af bestemmelserne, at §§ 30 og 34 i lov om offentlighed i forvaltningen finder tilsvarende anvendelse.

Efter fondslovens § 46, stk. 2, og § 56, stk. 2, kan skatteministeren efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om betaling for udlevering af de i stk. 1 nævnte kopier og oplysninger. Denne bemyndigelse er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1181 af 23. december 1993 om gebyr for udlevering af oplysning vedrørende fonde og visse foreninger, hvorefter der opkræves et gebyr på 150 kr. for udlevering af kopier og oplysninger. Beløbet er ikke reguleret siden 1993.

Civilstyrelsen har ikke siden 1991 haft til opgave at føre tilsyn med foreningerne. Ifølge fondsloven skal en forenings vedtægt og en fortegnelse over medlemmerne af foreningens ledelse senest 3 måneder efter foreningens oprettelse sendes til SKAT, jf. fondslovens § 48, stk. 2, og § 49, stk. 2. Meddelelser om vedtægtsændringer og om senere ændringer af ledelsens sammensætning skal indsendes til SKAT sammen med selvangivelsen.

3.4.2. Lovforslagets udformning

3.4.2.1. Justitsministeriet finder, at der under hensyntagen til fondes samfundsmæssige og økonomiske betydning fortsat som udgangspunkt bør være adgang til at få indsigt i ikke-erhvervsdrivende *fondes* årsregnskaber, vedtægter samt oplysning om, hvordan bestyrelsen er sammensat.

Da SKAT som udgangspunkt ikke længere er i besiddelse af de pågældende oplysninger, forekommer det efter Justitsministeriets opfattelse mest naturligt, at Civilstyrelsen som fondsmyndighed fremover varetager denne opgave.

Civilstyrelsen vil imidlertid ofte heller ikke være i besiddelse af fondens (seneste) årsregnskab og vil dermed ikke kunne imødekomme en sådan anmodning om aktindsigt. For at sikre offentlighedens adgang til oplysninger om fondes årsregnskaber er der på den baggrund behov for at sikre adgang til, at årsregnskaberne kan indhentes af fondsmyndigheden, hvis fondsmyndigheden ikke ligger inde med disse oplysninger.

Civilstyrelsen vil i medfør af fondslovens § 6, stk. 2, være i besiddelse af en fonds vedtægter, hvorfor en anmodning om aktindsigt heri vil kunne behandles efter de almindelige regler om aktindsigt efter offentlighedsloven og forvaltningsloven. Der ses således ikke at være behov for en særregel herom i fondsloven.

I forhold til oplysninger om bestyrelsens sammensætning indføres der med lovforslagets § 1, nr. 15 (forslaget til § 11, stk. 2, 2. pkt.) en pligt til, at ændringer af bestyrelsens sammensætning skal indsendes til fondsmyndigheden senest 4 uger efter ændringens vedtagelse. Dette vil ligeledes føre til, at der kan søges om aktindsigt heri hos fondsmyndigheden efter offentlighedslovens eller forvaltningslovens regler.

Det foreslås endvidere at ophæve kravet om, at fondene skal indsende vedtægtsændringer og oplysninger om bestyrelsens sammensætning til SKAT, idet SKAT ikke har brug for disse oplysninger i forhold til behandlingen af skatteansættelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14-15 og 21 (forslaget til fondslovens § 11, stk. 2, og § 46), og bemærkningerne hertil.

3.4.2.2. For så vidt angår adgangen til at søge om indsigt i *foreningers* vedtægter og årsregnskaber samt oplysning om, hvordan foreningens bestyrelse eller ledelse er sammensat, skal anmodning herom også efter lovforslaget rettes til SKAT.

En anmodning om aktindsigt i en forenings vedtægter vil – idet SKAT i medfør af fondslovens § 48, stk. 2, som udgangspunkt vil være i besiddelse af vedtægterne – kunne behandles efter de almindelige regler om aktindsigt efter offentlighedsloven. Tilsvarende gør sig gældende i forhold til bestyrelsens eller ledelsens sammensætning, idet SKAT efter fondslovens § 49, stk. 2, modtager oplysninger herom.

SKAT vil derimod ofte ikke være i besiddelse af en forenings (seneste) årsregnskaber og vil dermed ikke kunne imødekomme en sådan anmodning om aktindsigt. For at sikre offentlighedens adgang til oplysninger om foreningers årsregnskaber er der på den baggrund behov for at sikre adgang til, at årsregnskaberne kan indhentes af SKAT, hvis SKAT ikke ligger inde med disse oplysninger.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 25 (forslaget til fondslovens § 56), og bemærkningerne hertil.

3.4.2.3. I overensstemmelse med ovennævnte forslag om en 4-uges frist for fondene til at indsende oplysninger om ændringer af bestyrelsessammensætningen foreslås det, at fondslovens § 48, stk. 2, 2. pkt., og § 49, stk. 2, 2. pkt., ændres tilsvarende, således at vedtægtsændringer og meddelelse om senere ændringer af ledelsens sammensætning i en forening skal indsendes fire uger efter ændringen, således at oplysningerne herom tilgår myndigheden i umiddelbar forlængelse af de gennemførte ændringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 22-24 (ændring af fondslovens § 48, stk. 2, 2. pkt., § 48 a og § 49, stk. 2, 2. pkt.), samt bemærkningerne hertil.

3.5. Øvrig ændring

Efter fondslovens § 41 kan beslutning om anlæggelse af søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer eller tredjemand træffes af bestyrelsen eller fondsmyndigheden. Bestemmelsen er strafbelagt (bøde) i medfør af § 43, stk. 2, nr. 2.

Det foreslås, at overtrædelse af fondslovens § 41 ikke længere skal være strafbelagt, idet der ikke ses at være et praktisk behov herfor.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 19 (forslaget til fondslovens § 43, stk. 2, nr. 2), og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om at forhøje beløbsgrænsen for, hvornår en fond er undtaget fra fondsloven, vil indebære, at færre fonde vil være omfattet af fondslovens regler og dermed af Civilstyrelsens fondsmyndigheds- og tilsynsopgaver. Hermed vil tilsynsmyndigheden kunne koncentreres til de større fonde.

Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre, hvor mange fonde der som følge af den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen fremover vil falde uden for fondsloven.

I forhold til den ændrede skattemæssige behandling af de fonde, som ikke længere vil være omfattet af fondslovens bestemmelser, forventes mindreprovenuet ved forhøjelsen af bundgrænsen skønsmæssigt at udgøre ca.

¼ mio. kr. årligt. Endvidere vurderes overgangsreglen, hvorefter der ikke skal ske ophørsbeskatning ved overgang fra beskatning efter fondsbeskatningsloven til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, ikke at medføre et betydeligt mindreprovenu.

Lovforslaget vurderes at have visse mindre administrative konsekvenser for det offentlige i forbindelse med omregistrering af fonde med ny skatteparagraf mv.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes samlet at have begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut, Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Energi, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Revisorforening, Danske Advokater, Danske

Boligadvokater, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglerens Landsorganisation, Energitilsynet, Finans og Leasing, Forbrugerklagenævnet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, FSR – Danske Revisorer, HK-Landsklubben, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISO-BRO, IT-branchen, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Politiforbundet i Danmark, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rigsadvokaten og Syddansk Universitet, Juridisk Institut.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forhøjelsen af beløbsgrænsen må forventes at medføre visse lettelser i forhold til Civilstyrelsens administration	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslaget vurderes at have administrative konsekvenser for SKAT på ½ årsværk i forbindelse med omregistrering af fonde, der som følge af lovforslaget overgår fra en beskatningsform til en anden.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget berører ikke EU-retten	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (overskriften til kapitel 1)

Der foreslås en ændring af *overskriften til kapitel 1*, så det fremgår, at dette kapitel fremover også indeholder andet end lovens anvendelsesområde, jf. herved den foreslåede bestemmelse i fondslovens § 1, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 2), der indeholder en definition af fonde. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 1, stk. 2)

Det foreslås, at der i fondslovens § 1 indsættes et nyt stykke (som *stk. 2*), som indeholder en definition af begrebet fond. Ved en fond forstås således herefter en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, og hvor rådhedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.

Definitionen indeholder en række retlige karakteristika, der er i overensstemmelse med de karakteristika, der er opregnet i betænkning nr. 970/1982 om fonde, s. 43, og som har baggrund i almindelige fondsretlige grundsætninger.

Med hensyn til en afgrænsning af fonde i forhold til foreninger kan det anføres, at det karakteristiske ved en *forening* er, at den har en medlemskreds, og at medlemskredsen er gået sammen om et fælles formål, men uden nødvendigvis at have en fælles formue. Udgangspunktet er endvidere, at en forenings medlemmer vælger bestyrelsen. I *fonde* er der som udgangspunkt ikke en medlemskreds, og det er ikke muligt for nogen – hverken fysisk eller juridisk person – at have ejerbeføjelser i forhold til fondens formue.

I foreninger har medlemmerne som udgangspunkt ejerbeføjelser i forhold til medlemsformuen, hvilket som nævnt ikke er muligt i fonde. Hvis det i vedtægten for en forening er bestemt, at medlemmerne ikke er ejere af foreningsformuen, kan en afgrænsning i forhold til fonde være vanskelig. Hvis den juridiske person har medlemmer, taler det væsentligt for, at der er tale om en forening. Den endelige afgørelse af spørgsmålet vil afhænge af en samlet vurdering af stiftelsesmåden og vedtægtens bestemmelser om ledelsesform, opløsning mv.

Alle de karakteristika, der er opregnet i det foreslåede nye stk. 2, skal være opfyldt, for at en juridisk person kan betegnes som en fond.

Da der med den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt alene tilsigtes en kodificering af gældende ret, vil praksis i henhold til gældende ret for, hvornår der i henhold til de fondsretlige grundsætninger er tale om en fond, fortsat kunne opretholdes. Dog vil der i forhold til kravet om en uafhængig ledelse for nye fonde, der etableres efter lovens ikrafttrædelse, være tale om en skærpelse af kravene til, hvor mange uafhængige medlemmer en fond skal have.

Det fremgår af den foreslåede § 1, stk. 2, at en fond skal besidde en *formue*. Fondens formue kan bestå af f.eks. fast ejendom, løsøre, aktier, obligationer eller rede penge. Efter § 8, stk. 1 (som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 9), skal en fond have aktiver for – fremover – mindst 1 mio. kr.

Det er efter den foreslåede bestemmelse endvidere et krav, at fondens formue skal være *uigenkaldeligt udskilt* fra stifterens formue.

For så vidt angår kravet om uigenkaldelig udskillelse vil denne betingelse i almindelighed være toledet. Dels skal fondens aktiver allerede ved oprettelsen være uigenkaldeligt overdraget til fonden, dels må fondens midler ikke efterfølgende kunne tilbageføres til stifteren eller personer, der er nærtstående med stifteren.

Det er principielt tilstrækkeligt, at stifteren har påtaget sig en retligt bindende forpligtelse, således at stifter vil handle retsstridigt over for fonden, hvis forpligtelsen ikke opfyldes, og således at der er skabt en ret for fonden eller den, der repræsenterer fonden, til at kræve forpligtelsen opfyldt. Forpligtelsen kan foreligge som et uigenkaldeligt tilsagn om at ville overføre værdier til fonden. I sådanne tilfælde må stifteren have afgivet tilsagnet til enten den udpegede, selvstændige ledelse eller til en tredjemand, der re-

præsenterer fonden. Udskillelsen er ikke uigenkaldelig, hvis stifteren har forbeholdt sig ret til at råde over kapitalen, f.eks. ved vilkårligt at tilbagekalde et tilsagn.

Det forhold, at fondens midler ikke må tilbageføres til stifter, betyder bl.a., at der ikke må ske tilbagebetaling af grundkapitalen og fondens øvrige egenkapital, herunder tilbagebetaling ved fondens opløsning, tildeling af legatportioner, lån af enhver art, herunder lån mod sikkerhed og kaution og garantistillelse for stifterens og for dennes nærtstående forpligtelser. Dette krav har sammenhæng med kravet om, at en fond skal ledes af en i forhold til stifter selvstændig ledelse.

Kravet om uigenkaldelig udskillelse fra stifterens formue har også sammenhæng med fondslovens § 16, stk. 1 (som ikke foreslås ændret), hvorefter stifteren, dennes ægtefælle eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal.

Kan fondens midler tilbageføres til stifterens ægtefælle eller faste samlever eller stifterens mindreårige børn, anses formuen ikke for uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue. Det samme gælder, hvis fondens midler tilbageføres til ledelsen og eventuelle majoritetsaktionærer mv. med bestemmende indflydelse i fondens stifter, hvis fondens stifter er en juridisk person, jf. princippet i lovens § 16, stk. 2.

Det vil således ikke være muligt, f.eks. i forbindelse med en stiftelse af en fond, at foreskrive, at fondens overskud skal uddeles til eneaktionæren i det selskab, der har stiftet fonden.

Endvidere vil kravet om uigenkaldelig udskillelse ikke kunne anses for opfyldt, hvis der i forbindelse med stiftelsen indgås aftale med stifter eller en virksomhed ejet af stifter om, at den pågældende eller virksomheden skal udføre ydelser for fonden mod betaling i et omfang, så der i realiteten sker en tilbageførsel af midler til stifter svarende til stiftelseskapitalen. Det er i den forbindelse ikke afgørende, om udførelsen af ydelsen og betalingen herfor sker på markedsvilkår.

Det vil altid være en konkret vurdering, hvorvidt fondens formue er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue. Spørgsmålet om, hvornår kravet om uigenkaldelig udskillelse – krympereglen – er opfyldt, i til-

fælde af at stifter f.eks. har tillagt sig selv eller meget nære pårørende rentenydelsesret, bopælsret, brugsret mv., afhænger af de konkrete omstændigheder.

Det reelle primære formål med fonden må således ikke være direkte eller indirekte at uddele ydelser til stifteren eller sikre stifter en indtægt af en kapital, som ligger uden for kreditorernes rækkevidde. Det vil endvidere ikke være muligt for bestyrelsen at tillægge stifteren en sådan ret efter fondens stiftelse.

I den foreslåede nye bestemmelse i § 1, stk. 2, præciseres det, at det er en gyldighedsbetingelse, at der i stiftelsesgrundlaget er optaget et eller flere nærmere angivne *bestemte formål*, som fonden skal varetage. Denne betingelse harmonerer også med kravet til indholdet af en sådan vedtægt. Det følger således af gældende ret, at en fonds vedtægt skal indeholde et formål, som fonden skal varetage, jf. fondslovens § 6, stk. 1, nr. 3 (som ikke foreslås ændret), samt en bestemmelse om anvendelse af overskud, jf. fondslovens § 6, stk. 1, nr. 8 (som ligeledes ikke foreslås ændret).

Fondsloven indeholder ikke en udtrykkelig begrænsning i forhold til fondens formål. Der er således som udgangspunkt kun ganske få begrænsninger i forhold til, hvilke formål en fond kan varetage. Lovforslaget tilsigter ingen ændring heraf.

En fonds formål må i henhold til almindelige retsgrundsætninger ikke stride mod lov og ærbarhed. Fondens formål må endvidere ikke stride mod præceptive regler i anden lovgivning, f.eks. den kommunale lovgivning, ligesom fonde, hvis formål åbenbart er uden fornuftig mening, eller er umuligt at opfylde, ikke gyldigt kan stiftes. Det kan endvidere i særlovgivning være bestemt, at nærmere angivne formål ikke kan varetages af en fond.

Der skal efter den foreslåede bestemmelse være tale om et eller flere 'bestemte' formål. Det betyder, at en stifter ikke gyldigt kan fastsætte, at "...fonden skal varetage de formål, som bestyrelsen ønsker..." eller lignende formuleringer. Et sådant formål er ikke konkret nok til at kunne godkendes.

Bestemmelsen medfører, at stifter kan bestemme, at et ethvert formål, som ikke er i strid mod lov, ærbarhed, eller savner mening, kan tilgodeses af

fonden. Med denne vidtstrakte frihed til at oprette fonde til varetagelse af ethvert lovligt formål videreføres således gældende ret.

Lovforslaget berører i øvrigt ikke begrænsningerne i adgangen til at stifte en familiefond, hvor familien er ene- eller fortrinsberettiget, jf. herved fondslovens § 7 (som ikke foreslås ændret).

Muligheden for at tillægge en fonds stifter eller nærtstående en rentenydelsesret, bopælsret mv. forudsætter under alle omstændigheder, at retten, den tidsmæssige ramme og niveauet herfor udtrykkeligt fremgår af fondens vedtægt.

Foruden at en fond skal have et eller flere bestemte formål, er det efter lovforslaget – i overensstemmelse med gældende fondsret – en forudsætning, at formålet umiddelbart skal kunne efterleves i en *længere årrække*, hvilket i princippet vil sige uden tidsbegrænsning.

Ifølge administrativ praksis er det et krav, at en fonds formål skal kunne efterleves i mindst 10 år. Det er således ikke muligt at stifte en fond alene med henblik på at lave en indsamling eller en anden enkeltstående aktivitet eller begivenhed. En sådan juridisk konstruktion kan ikke anses for omfattet af fondsbegrebet.

Herudover fastslås det i den foreslåede definition udtrykkeligt, at der i en fond skal være en i forhold til stifter *selvstændig ledelse*. Kravet om selvstændighed i forhold til stifter medfører, at der i bestyrelsen skal være ét eller flere af stifter uafhængige medlemmer.

Det vil afhænge af en konkret vurdering, hvornår en bestyrelse anses for selvstændig i forhold til stifter. Det er i den forbindelse ikke i sig selv tilstrækkeligt, at der er ét medlem af fondens bestyrelse, der er uafhængigt af fondens stifter. Jo større bestyrelse, desto flere uafhængige bestyrelsesmedlemmer kan der således være grund til at stille krav om.

Kravet om en i forhold til stifter selvstændig ledelse skal som udgangspunkt anses for opfyldt, når 1/3 af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af stifter. Kravet om uafhængighed gælder også i forhold til væsentlige gavgivere, bidragsydere eller lignende, jf. nærmere nedenfor om forslaget til stk. 3.

At 1/3 af bestyrelsesmedlemmer skal være uafhængige betyder, at der skal være mindst ét medlem, der er uafhængig af fondens stifter mv., når bestyrelsen består af 3-4 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst to medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter mv., når bestyrelsen består af 5-8 vedtægtsudpegede medlemmer, mindst tre medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter mv., når bestyrelsen består af 9-11 vedtægtsudpegede medlemmer, og mindst fire medlemmer, der er uafhængige af fondens stifter mv., når bestyrelsen består af 12-14 vedtægtsudpegede bestyrelsesmedlemmer og så fremdeles. På denne måde tilgodeses ønsket om en reel uafhængig andel af bestyrelsen.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører endvidere, at det ikke kan fremgå af vedtægten, at stifteren skal give sit samtykke til alle beslutninger, eller at stifteren har en generel vetoet over for bestyrelsens beslutninger. Det kan dog i fondens vedtægt bestemmes, at stifterens samtykke kræves ved visse nærmere angivne beslutninger, f.eks. om visse vedtægtsændringer eller salg af en bestemt ejendom eller andre særlige aktiver, der er overdraget til fonden ved stiftelsen.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører ligesom efter gældende ret ikke, at der er et forbud mod, at der sidder stiftere – eller repræsentanter for stifter, hvis stifter er en juridisk person – i fondens bestyrelse. Stifters nærtstående kan endvidere være medlemmer af bestyrelsen. Kravet om, at et eller flere medlemmer af bestyrelsen skal være uafhængige i forhold til stifteren, gælder dog også i forhold til eventuelle nærtstående.

Kravet om et eller flere uafhængige medlemmer af bestyrelsen i forhold til stifter og dennes nærtstående skal desuden være opfyldt både ved fondens stiftelse og efterfølgende gennem hele fondens levetid. Særligt i forhold til kravet om selvstændig ledelse i relation til de eksisterende fonde henvises til bemærkningerne til overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 2.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører endvidere, at de beslutninger, som bestyrelsen i en fond træffer, skal kunne begrundes alene i fondens formål og interesser.

Stifters ønsker med fonden må således komme til udtryk i forbindelse med affattelsen af vedtægten eller dokumenter, der knytter sig hertil. Efter stiftelsen har stifter ikke særlige rettigheder i forhold til fonden ved f.eks. efterfølgende vedtægtsændringer, hvis det ikke klart fremgår af den oprindelige vedtægt.

Herudover præciseres det i definitionen i den foreslåede § 1, stk. 2, at ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har *ejendomsretten* til fondens formue. En fond i lovens forstand er således selvejende, og ejendomsretten til fondens formue tilkommer fonden som sådan.

At fonde er selvejende, medfører, at formuen ikke kan falde i arv, og at der ikke gyldigt kan ske uddeling til en "ejerreds" hverken i fondens levetid eller i forbindelse med opløsning af fonden. I fondens levetid og ved opløsning af fonden er bestyrelsen forpligtet til udelukkende at uddele fondens midler i overensstemmelse med fondens uddelingsformål.

I henhold til den foreslåede bestemmelse i § 1, *stk. 3*, sidestilles væsentlige gavegivere, bidragsydere eller lignende med fondens stifter eller stiftere. Det medfører, at der gælder de samme begrænsninger for disse bidragsydere som for fondens stifter i forhold til udskillelse af formue, uafhængighed i forhold til bestyrelsesmedlemmer og forbud mod tilbageførelse af midler.

Oplistingen i *stk. 3* tilsigter at opfatte alle former for tilførsel af midler til en fond, som ikke modsvares af en reel modydelse – selve sondringen mellem, om der er tale om en gavegiver eller en bidragsyder, er derfor ikke afgørende. En gave vil dog typisk være karakteriseret ved overdragelse af midler uden modydelse af nogen art, mens et bidrag vil være karakteriseret ved overdragelse af midler mod en modydelse, men hvor modydelsen ikke modsvarer overførslen af midler, og derfor fortsat indeholder et gaveelement.

Hvorvidt en gave eller et bidrag mv. må anses for væsentlig, vil skulle afgøres konkret i forhold til den enkelte fond. Der kan ikke opstilles generelle regler for, hvornår en betaling til en fond skal anses for væsentlig, da der er forskel på fondene i forhold til størrelse af de bundne aktiver og den bundne egenkapital. En bidragsyder, som ved fondens stiftelse eller løbende giver bidrag, som i sig selv bevirker, at fonden kan udøve eller fortsætte sin virksomhed, må dog som det klare udgangspunkt betragtes som en væsentlig bidragsyder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1 og 3.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 1, stk. 4, nr. 5)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af erhvervs- og vækstministerens udkast til lovforslag om erhvervsdrivende fonde, hvorved § 1, stk. 4 og 5, i lov om erhvervsdrivende fonde foreslås videreført som henholdsvis § 3 og § 2, stk. 3, 1. pkt.

Til nr. 4 (§ 1, stk. 5, 2. pkt.)

Efter fondslovens § 1, stk. 3 (som med lovforslaget bliver til stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 2), kan fondsmyndigheden bestemme, at en fond, som på anden måde end efter fondsloven er undergivet et vist statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn, helt eller delvis skal være undtaget fra loven.

Det foreslås tilføjet som 2. *pkt.*, at en fond ikke kan undtages fra loven, hvis tilsynsmyndigheden samtidig er stifter af fonden (f.eks. hvis en kommune stifter en fond og ligeledes fører tilsyn med fonden). Formålet hermed er at sikre, at der ikke opstår situationer, hvor der ikke er en tilstrækkelig adskillelse mellem fonden og stifter.

Den foreslåede bestemmelse i 2. *pkt.* vil tilsvarende finde anvendelse, hvis tilsynsmyndigheden er en væsentlig gavegiver i forhold til fonden, jf. herved den foreslåede nye bestemmelse i § 1, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 2), hvorefter væsentlige gavegivere sidestilles med stifter af fonden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 1, stk. 6, 1. pkt.)

Det foreslås, at beløbsgrænsen for, hvornår en fond er omfattet af loven, hæves fra (over) 250.000 kr. til 1 mio. kr. Forslaget indebærer således, at alle fonde med aktiver på under 1. mio. kr. vil være undtaget fra loven, herunder reglerne om tilsyn. Sådanne fonde vil – såfremt de er oprettet før lovens ikrafttræden – dog fortsat være omfattet af lovens § 6, stk. 1 (om krav til vedtægter), § 7 (om begrænsninger i adgangen til at stifte familiefonde), § 8, stk. 1, 2. pkt. (om at aktiverne og egenkapitalen skal stå i rimeligt forhold til formålet), og kapitel 9 (om vedtægtsændringer), jf. herved § 1, stk. 4, 2. pkt. (der med lovforslaget bliver § 1, stk. 6, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 2).

En del af fondslovens bestemmelser er samtidig udtryk for almindelige fondsretlige regler, der gælder for alle fonde, og disse bestemmelser vil fortsat gælde for de fonde med en mindre formue, der tidligere har været, men som ikke længere vil være omfattet af loven. Der vil således stadig f.eks. gælde en (ulovbestemt) uddelingspligt for disse fonde, og fondene skal have en bestyrelse.

Den foreslåede ændring af beløbsgrænsen i fondsloven medfører, at ikke-erhvervsdrivende fonde med aktiver på mellem (over) 250.000 kr. og (under) 1 mio. kr. ikke længere vil være omfattet af fondsbeskatningsloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 2. november 2010 med senere ændringer). Disse fonde vil i stedet være omfattet af selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Særligt for så vidt angår de fonde, der ved lovens ikrafttrædelse således ikke længere vil være omfattet af fondsbeskatningen, henvises til overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 3 om fritagelse fra ophørsbeskatning.

Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 9 og 10, om forslag om tilsvarende forhøjelse af beløbsgrænsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 1, stk. 7)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 6, stk. 1, nr. 1)

Det foreslås, at en fond fremover også skal angive eventuelle binavne i vedtægten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 6, stk. 2, 3. pkt.)

Med forslaget ophæves kravet om, at vedtægtsændringer skal indsendes til SKAT. Baggrunden herfor er, at skattemyndighederne ikke har brug for vedtægtsændringer i forhold til deres behandling af skatteansættelsen. Hvis fonden er omfattet af fondsloven, foretages en registrering af skattepligt på de nyoprettede fondes CVR-nr.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 8, stk. 1, 1. pkt.)

Forslaget indebærer, at en fond ved oprettelse skal have aktiver på mindst 1 mio. kr. (modsat i dag, hvor kravet er aktiver på over 250.000 kr.). Fonde med aktiver på under 1 mio. kr. vil efter lovforslaget ikke være omfattet af fondsloven, jf. herved den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 (§ 8, stk. 2)

Efter den gældende § 8, stk. 2, i fondsloven kan fondsmyndigheden i særlige tilfælde tillade oprettelse af en fond med aktiver på 250.000 kr. eller derunder. Med lovforslaget foreslås beløbsgrænsen for, hvornår en fond er omfattet af fondsloven, forøget fra (over) 250.000 kr. til (mindst) 1 mio. kr., jf. hermed den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 5). Beløbsgrænsen i § 8, stk. 2, foreslås som konsekvens heraf tilsvarende forhøjet til (mindst) 1 mio. kr.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 (§ 9, stk. 2)

Efter den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, nr. 2, i fondsloven, må en fonds bestyrelse kun med fondsmyndighedens samtykke uddele de aktiver, som senere tilfalder fonden som arv eller gave, eller hvad der træder i stedet herfor, medmindre arveladeren eller giveren har bestemt, at aktiverne skal anvendes til uddeling.

Med det foreslåede nye *stk. 2* foreslås der en undtagelse hertil, således at en fonds bestyrelse kan uddele de aktiver, som senere tilfalder fonden som gave, hvis gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold, og det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.

Det er efter forslaget for det første en betingelse, at gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold.

Gaver til fonden vil kunne bestå i f.eks. sponsorindtægter, donationer, bidrag (herunder løbende) og overskud fra en virksomhed ved salg af varer.

Ved modtagelse af sådanne gaver vil det i visse tilfælde kunne lægges til grund, at giveren har ønsket, at midlerne skal gå direkte til det formål, der skal støttes – eventuelt fratrukket et mindre beløb til administration – og ikke skal forblive i fonden med henblik på at generere afkast til uddeling.

Fondsmyndigheden (Civilstyrelsen) har i nyere praksis konkret anset indtægter, som en fond har haft som led i velgørenhed fra auktionssalg, salg af lotterisedler, salg af adgangsbillet til at deltage i et løb eller en gallamiddag, for ikke at være omfattet af § 9, stk. 1, nr. 2, idet giveren har fået en sådan modydelse, at giverens ydelse ikke betragtes som en egentlig gave i § 9, stk. 1, nr. 2's forstand.

For så vidt angår sådanne ydelser vil der med den foreslåede bestemmelse ikke længere være behov for at foretage en sådan sontring, såfremt de beløb, der modtages, er ubetydelige i forhold til fondens formål, da beløbene i så fald falder ind under forslaget til det nye *stk. 2*.

De enkelte beløb vil skulle ses i sammenhæng med bl.a. de øvrige modtagne beløb, det samlede modtagne beløb, og i hvilken sammenhæng beløbet er modtaget.

Vurderingen af, om en gave må anses for at udgøre et ubetydeligt beløb efter fondens forhold, vil bero på et skøn. Den foreslåede bestemmelse vil navnlig omfatte sådanne mindre beløb, som visse fonde i praksis modtager i forbindelse med deres aktiviteter, f.eks. hvor fondene modtager mange mindre donationer til et særligt formål eller i forbindelse med en særlig begivenhed. Hvis alle donorer f.eks. hver især har givet 10.000 kr., vil det tale for, at forholdet falder ind under den foreslåede § 9, stk. 2.

Bestyrelsen vil skulle sikre sig, at det tydeligt kommer til at fremgå af fondens regnskaber, hvilke beløb der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og hvilke beløb der er omfattet af forslaget til stk. 2.

Får bestyrelsen i en fond tilbudt et større beløb fra en gavegiver, bør det klarlægges inden modtagelsen, om gavegiveren ønsker, at midlerne skal anvendes til uddeling. I modsat fald vil formodningen være, at gaven – idet den udgør et større beløb – skal tillægges den bundne kapital.

I forhold til stiftere mv. kan der opstå spørgsmål, om hvorvidt der er sket uigenkaldelig udskillelse i de tilfælde, hvor bestyrelsen har indgået en aftale med stifter om, at denne skal udføre ydelser for fonden mod betaling. Bestyrelsen af en fond skal derfor altid være opmærksom på, at der ikke alene kan opstå problemer i forbindelse med vurderingen af, om der foreligger et gaveelement, men også at stifterens ydelse for fonden ikke i realiteten er en tilbageførsel af midler til stifter. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede nye bestemmelse i fondslovens § 1, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 2).

Det følger i øvrigt af fondsbeskatningslovens § 3, stk. 6, at gaver til fonde omfattet af fondsloven skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis gaven skal anvendes til uddeling, eller det i vedtægten er bestemt, at kapitalen i løbet af et nærmere fastsat tidsrum skal anvendes til uddeling. Gaver til fonde, i hvis vedtægter der tillægges medlemmer af bestemte familier fortrinsret til uddelinger fra fonden eller fortrinsret til at indtage bestemte stillinger mv., jf. fondslovens § 7 (der ikke foreslås ændret), medregnes ved opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst, såfremt der er tale om en gave, hvorved en fonds grundkapital udvides.

Det er efter forslaget for det andet en betingelse, at det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling. Med ”klart” menes der, at der ikke er tvivl om, at gavegiver har ønsket, at midlerne skal uddeles til fondens formål og ikke tillægges den bundne kapital. Det kan f.eks. være den situation, hvor gavegiver opfordres til at yde bidrag til et konkret projekt inden for fondens formål, som fonden ønsker at støtte, og hvor gavegiver i den forbindelse giver en donation til fonden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 (§ 9, stk. 4)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indsætte et nyt stykke i § 9 (som stk. 2), jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 (§ 9, stk. 5)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indsætte et nyt stykke i § 9 (som stk. 2), jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14 (§ 11, stk. 2, 1. pkt.)

Med forslaget ophæves kravet om, at en fortegnelse over bestyrelsens medlemmer skal indsendes til SKAT. Baggrunden herfor er, at skattemyndighederne ikke har brug for oplysninger om bestyrelsens sammensætning i forhold til deres behandling af skatteansættelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15 (§ 11, stk. 2, 2. pkt.)

Det foreslås, at meddelelse om ændringer af bestyrelsens sammensætning fremover sendes til fondsmyndigheden (i stedet for som i dag til SKAT).

De pågældende oplysninger skal efter forslaget indsendes til fondsmyndigheden senest fire uger efter ændringens vedtagelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16 (§ 13, stk. 4)

Med forslaget ændres kriteriet for, hvornår et bestyrelsesmedlem bør udtræde af bestyrelsen, fra ”klart uegnet” til ”uegnet”.

Ved at fjerne ordet ”klart” tilsigtes det at understrege vigtigheden af, at det enkelte bestyrelsesmedlem vurderer sin egnethed i forhold til at varetage fondens formål, opgaver og interesser.

Ændringen af kriteriet vil også kunne få betydning i forhold til fondsmyndighedens adgang til at afsætte uegnede bestyrelsesmedlemmer, jf. lovens § 14 (der ikke foreslås ændret). Fondsmyndighedens kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem forudsætter imidlertid også efter lovforslaget at have karakter af en undtagelsesregel, der kun forudsættes bragt i anvendelse, hvor der entydigt har manifesteret sig et behov for at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, og en ændring af bestyrelsessammensætningen ikke kan opnås ad anden vej. Det er i den forbindelse ikke hensigten, at § 14 skal have et videre anvendelsesområde med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 13, stk. 4.

Gentagne overtrædelser af loven og vedtægten, uvilje til at afgive redegørelser og oplysninger, som fondsmyndigheden anmoder om, uvilje til at efterkomme påbud og manglende eller for sen indsendelse af årsrapport vil f.eks. være indicium for, at fondsmyndigheden kan afsætte et bestyrelsesmedlem.

Efter fondslovens i § 14, der henviser til § 13, stk. 2-4, kan fondsmyndigheden også afsætte *hele* bestyrelsen, hvis der f.eks. er – og i en længere periode har været – dybe uoverensstemmelser blandt bestyrelsens medlemmer, der ikke synes mulige at løse, og som bevirker, at fonden ikke uhindret kan forfølge sit formål. Der tilsigtes med lovforslaget ingen ændring heraf.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17 (§ 31, stk. 1, 2. pkt.)

Med forslaget præciseres det, at en fond ikke må foretage uddelinger til mindreårige børn af fondens stifter, væsentlige gavegivere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører eller personer, der indtager en ledende stilling i fonden, idet uddelinger til de nævnte personers mindreårige børn, må sidestilles med uddelinger til de pågældende selv.

Efter den foreslåede bestemmelse skelnes der ikke mellem mindreårige børn, der er hjemmeboende, og mindreårige børn, der er udeboende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18 (§ 43, stk. 2, nr. 1)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indsætte et nyt stykke i § 9 (som stk. 2), jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19 (§ 43, stk. 2, nr. 2)

Efter fondslovens § 41 (der ikke foreslås ændret) kan beslutning om anlæggelse af søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, direktører, revisorer eller tredjemand træffes af bestyrelsen eller fondsmyndigheden. Bestemmelsen er strafbelagt (bøde) i medfør af § 43, stk. 2, nr. 2.

Med lovforslaget foreslås det, at overtrædelse af fondslovens § 41 ikke længere skal være strafbelagt, idet der ikke ses at være et praktisk behov herfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20 (§ 45, stk. 1, nr. 4)

Med forslaget ophæves justitsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om forhøjelse af beløbsgrænsen i fondslovens § 1, stk. 4 (der med lovforslaget bliver til stk. 6), og § 8.

Forslaget skal ses i lyset af, at beløbsgrænsen med lovforslaget foreslås hævet til 1 mio. kr., jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Bemyndigelsesbestemmelsen blev indsat i loven i 1984 og er aldrig blevet anvendt. Der ses således ikke længere at være behov for bemyndigelsen.

Justitsministeriet vil fortsat løbende være opmærksom på, om der er behov for at tilpasse beløbsgrænsen under hensyn til den almindelige pris- og lønudvikling. En tilpasning af beløbsgrænsen vil i givet fald skulle gennemføres ved en fremtidig lovændring.

Til nr. 21 (§ 46)

Efter den foreslåede bestemmelse vil det fremover være Civilstyrelsen som fondsmyndighed og ikke – som i dag – SKAT, der i givet fald skal udleve-

re kopi af fondes årsregnskaber, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 1. pkt.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 2. pkt. foreslås det, at §§ 30 og 34 i lov om offentlighed i forvaltningen (lov nr. 606 af 12. juni 2013) finder tilsvarende anvendelse ved behandling af en anmodning om aktindsigt i årsregnskaber. Dette indebærer, at retten til at få kopi af en fonds årsregnskaber ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, og tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes (jf. § 30 i nævnte lov). Hvis hensynet til at beskytte sidstnævnte personoplysninger kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold. Det gælder dog ikke, hvis 1) det vil medføre en prisgivelse af de nævnte personoplysninger, 2) det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller 3) det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold (jf. § 34 i nævnte lov).

Med forslaget til *stk. 2* foreslås der endvidere indført en pligt for fondene til snarest muligt og inden for to uger at indsende kopi af årsregnskaber til fondsmyndigheden på dennes anmodning til brug for behandling af en aktindsigtsanmodning. Fristen på to uger skal ses i lyset af, at det er af væsentlig betydning, at anmodninger om aktindsigt i en fonds regnskab behandles og afgøres så hurtigt som muligt.

Med den foreslåede bestemmelse er der i øvrigt ikke tilsigtet ændringer i adgangen til at få indsigt i en fonds vedtægter eller bestyrelsens sammensætning. Da Civilstyrelsen i medfør af fondslovens § 6, stk. 2, vil være i besiddelse af en fonds vedtægter, vil en anmodning om aktindsigt heri kunne behandles efter de almindelige regler om aktindsigt efter offentlighedsloven, forvaltningsloven og persondataloven, hvorfor der ikke er behov for en særregel herom i bestemmelsen. I forhold til bestyrelsens sammensætning vil den foreslåede § 1, nr. 13 (forslag til fondslovens § 11, stk. 2, 2. pkt.) ligeledes føre til, at der kan søges om aktindsigt efter offentlighedslovens, forvaltningslovens og persondatalovens regler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22 (§ 48, stk. 2, 2. pkt.)

Det foreslås, at en forenings vedtægter fremover sendes til SKAT senest fire uger efter ændringens vedtagelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23 (§ 48 a)

Med forslaget præciseres det, at henvisningen til fondslovens § 48, stk. 2, angår 1. pkt. (og den deri indeholdte 3-måneders frist), men ikke 2. pkt. (og den deri indeholdte 4-ugers frist, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 22).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24 (§ 49, stk. 2, 2. pkt.)

Det foreslås, at meddelelse om senere ændringer af sammensætningen af en forenings ledelse fremover sendes til SKAT senest fire uger efter ændringens vedtagelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25 (§ 56, stk. 1 og 2)

Efter den gældende bestemmelse i fondslovens § 56, stk. 1, har enhver ret til hos SKAT at få kopi af en forenings vedtægter og årsregnskaber samt oplysning om, hvordan foreningens bestyrelse eller ledelse er sammensat, jf. dog §§ 30 og 34 i lov om offentlighed i forvaltningen (om undtagelse af visse oplysninger fra retten til aktindsigt).

Med forslaget til nyt *stk. 1* foreslås denne adgang til vedtægten mv. videreført. Der er herved ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til retten til indsigt i disse dokumenter og oplysninger.

Den foreslåede bestemmelse fastslår således, at enhver som udgangspunkt har ret til hos SKAT at få kopi af en forenings årsregnskaber.

I forhold til årsregnskaber foreslås det samtidig præciseret, at retten til at få kopi af en forenings årsregnskaber ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, og tekniske indret-

ninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes (jf. § 30 i lov om offentlighed i forvaltningen). Hvis hensynet til at beskytte sidstnævnte personoplysninger kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold. Det gælder dog ikke, hvis 1) det vil medføre en prisgivelse af de nævnte personoplysninger, 2) det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller 3) det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold (jf. § 34 i lov om offentlighed i forvaltningen).

Da SKAT i medfør af fondslovens § 48, stk. 2, og § 49, stk. 2, som udgangspunkt vil være i besiddelse af en forenings vedtægter samt oplysninger om bestyrelsens eller ledelsens sammensætning, vil en anmodning om aktindsigt heri kunne behandles efter de almindelige regler om aktindsigt efter offentlighedsloven. Der er således ikke fundet behov for en særregel herom i fondsloven.

Med forslaget til nyt *stk. 2* foreslås indført en pligt for foreningerne til snarest muligt og inden for to uger at indsende kopi af årsregnskaber til SKAT på dennes anmodning til brug for behandling af en aktindsigtsanmodning. Fristen på to uger skal ses i lyset af, at det er af væsentlig betydning, at anmodninger om aktindsigt behandles og afgøres så hurtigt som muligt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2014.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at i forhold til eksisterende fonde, der er oprettet før lovens ikrafttrædelse, indebærer den foreslåede § 1, stk. 2, i fondsloven ikke krav om ændringer i forhold til sammensætningen af fondens bestyrelse. Det vil sige, at sammensætningen af bestyrelsen i allerede stiftede fonde også ved senere udskiftning af bestyrelsesmedlemmer fortsat kan være den samme som hidtil, selv om dette måtte betyde, at kravet om, at 1/3 af medlemmerne i bestyrelsen er uafhængige af stifter, ikke er opfyldt.

Til § 3

Det foreslås, at der ikke sker ophørsbeskatning efter selskabsskattelovens § 5, stk. 4, jf. fondsbeskatningslovens § 2, stk. 1, for de eksisterende fonde, der med den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen (fondslovens § 1, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 5) på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse ikke længere vil være omfattet af fondsloven og dermed som konsekvens heraf overgår fra beskatning efter fondsbeskatningsloven til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

De pågældende fonde vil således fra det førstkommende indkomstår efter lovens ikrafttræden blive beskattet efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, uden at der skal ske en opgørelse og ophørsbeskatning af aktiverne og passiverne på tidspunktet for overgangen.

De fonde, hvis aktiver først falder under den foreslåede højere beløbsgrænse på et senere tidspunkt efter lovens ikrafttrædelse, vil ikke være omfattet af den foreslåede overgangsregel i § 4. Disse fonde vil skulle ophørsbeskattes i forbindelse med denne overgang. Det svarer til, hvad der i dag gælder for de fonde, hvis aktiver falder under den nugældende beløbsgrænse.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed.

Færøerne har pr. 1. januar 2010 overtaget formueretten. Loven skal derfor ikke gælde – eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft – for Færøerne. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.